

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/2/2021
Identifikačné číslo spisu: 1214214087
Dátum vydania rozhodnutia: 23.06.2021
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1214214087.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Mlynské nivy 44/a, 825 11 Bratislava, IČO: 35 815 256, proti žalovanému SLOVAKIA ENERGY, s.r.o., Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 36 807 702, právne zastúpenému Capitol Legal Group, advokátska kancelária s. r. o., Digital Park III, Einsteinova 19, 851 01 Bratislava, IČO: 47 257 211, v konaní o náhradu škody, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. septembra 2019, č. k. 4Cob/80/2018-630, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .
- III. Návrh žalovaného na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II, ako súd prvej inštancie, medzitýmnym rozsudkom zo dňa 15.02.2018, č. k. 24Cb/108/2014-567 rozhodol tak, že nárok žalobcu na náhradu škody je daný a o trovách konania bude rozhodnuté v konečnom rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 05.06.2014 sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 142.670,64 Eur a trov konania titulom náhrady škody. V priebehu konania žalobca svoju žalobu rozšíril na sumu 363.357,09 Eur. Súd rozšírenie žaloby pripustil uznesením zo dňa 04.02.2016, č. k. 24Cb/108/2014-232, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.02.2016.

3. Žalobca žalobu odôvodnil existenciou osobitnej zodpovednosti žalovaného za znemožnenie zmeny dodávateľa energií, ku ktorému došlo podaním neoprávnených námietok proti zmene dodávateľa energií.

Žalobca uviedol, že v rámci predajnej kampane v období od septembra do novembra 2013 uzatvoril zmluvy o dodávke plynu a dodávke elektriny s odberateľmi, ktorým v tom čase dodával plyn alebo elektrinu žalovaný (ďalej len „dotknutí odberatelia“). Žaloba sa týka 2.714 zmlúv o dodávke plynu alebo zmlúv o dodávke elektriny (ďalej len „zmluvy o dodávke energií“). Poukázal na to, že dotknutí odberatelia spolu s uzavretím zmlúv o dodávke energií udelili žalobcovi písomné plnomocenstvá na ich zastupovanie pri zmene dodávateľa plynu alebo elektriny na základe uzavretých zmlúv o dodávke energií. Žalobca ako splnomocnený zástupca dotknutých odberateľov v súlade s § 17 ods. 4 zákona o energetike vypovedal v mene dotknutých odberateľov zmluvy o dodávke elektriny uzavreté so žalovaným s využitím zákonného dôvodu podania výpovede, ktorým bola zmena ceny elektriny, ktorú žalovaný urobil s účinnosťou od 01.01.2014. Výpoveď zmlúv o dodávke elektriny spolu s plnomocenstvami od dotknutých odberateľov boli žalovanému doručené dňa 17.12.2013. Rovnako žalobca ako splnomocnený zástupca odberateľov vypovedal v mene dotknutých odberateľov zmluvy o dodávke plynu uzavreté so žalovaným, a to písomnými oznámeniami o výpovedi zmlúv o dodávke plynu č. 2/ZR/2014 a č. 3/ZR/2014 zo dňa 02.01.2014 s využitím zákonného dôvodu podania výpovede, ktorým bola zmena obchodných podmienok dodávky plynu, ktorú žalovaný urobil s účinnosťou od 18.01.2014. Výpoveď zmlúv o dodávke plynu spolu s plnomocenstvami od dotknutých odberateľov boli žalovanému doručené dňa 03.01.2014.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa ustanovení § 17 ods. 4, 6, 11 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, § 420 ods. 1, § 122 ods. 1, 2, 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), 214 ods. 1,3, § 263 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“).

5. Súd prvej inštancie uviedol, ktoré skutočnosti sú medzi stranami nesporné a ktoré považuje za sporné. Zhodnotením vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaný zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi tým, že znemožnil zmenu dodávateľa energií, ku ktorému došlo podaním neoprávnených námietok proti zmene dodávateľa energií. Uviedol, že žalovaný sa dopustil neoprávneného zásahu do práva dotknutých odberateľov na slobodnú voľbu svojho dodávateľa energií a práva žalobcu na získanie nových odberateľov a z tohto dôvodu nesie osobitnú zodpovednosť za škodu v zmysle § 17 ods. 11 zákona o energetike v spojení s § 420 OZ, ktorá žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného, spočívajúcim v podaní neoprávnených námietok voči zmene dodávateľa energií.

6. Okresný súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že plnomocenstvá, na základe ktorých malo dôjsť k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi žalovaným a odberateľmi, sú neurčité z dôvodu, že v nich nie je definované voči akému subjektu je žalobca oprávnený činiť úkony, ku ktorým ich plná moc zmocňuje. Z obsahu uvedených plnomocenstiev bolo podľa konajúceho súdu bez pochyb zrejmé, na aké úkony bol žalobca splnomocnený, kto plnú moc udelil, akého odberného miesta sa týkala a každé jedno plnomocenstvo bolo podpísané osobou, ktorá plnú moc udelila, pričom vo všetkých plnomocenstvách bol zrozumiteľne a dostatočne uvedený účel plnomocenstva, ako aj rozsah právnych úkonov, ktoré bol žalobca oprávnený vykonať v mene odberateľa, a taktiež v plnomocenstvách bolo uvedené, že sú platné odo dňa jeho podpisu splnomocniteľom do dňa zmeny dodávateľa.

7. Prvoinštančný súd konštatoval, že žalovaný nepreukázal, že by boli plné moci použité vo vzťahu k iným dodávateľom, resp. by boli nejakým spôsobom zneužitú. Zdôraznil, že podľa platných právnych predpisov nie je dátum udelenia obligatórnou náležitosťou plnomocenstva, preto v prípade absencie dátumu udelenia takáto plná moc nie je neplatná.

8. Ohľadom námietky žalovaného, že väčšina plnomocenstiev bola udelená odberateľmi právneho predchodcu žalovaného, spoločnosti Energetické centrum, a.s. sa konajúci súd stotožnil s argumentáciou žalobcu, že žalovaný vstúpil do právneho postavenia predávajúceho a stal sa tak právnym nástupcom spoločnosti Energetické centrum, a.s. aj v celom rozsahu práv a povinností vyplývajúcich z dodávateľsko-odberateľských vzťahov a z pohľadu dotknutých odberateľov bolo toto právne nástupníctvo bezpredmetné. Mal za to, že právne nástupníctvo žalovaného do právneho postavenia

spoločnosti Energetické centrum, a.s. tak nespôsobilo zánik predmetných plnomocenstiev. Súd dospel k názoru, že v danom prípade vôľa zákazníka rešpektovaná bola, každý jeden odberateľ elektriny a plynu výslovne prejavil svoju vôľu zmeniť žalovaného ako dodávateľa plynu či elektriny a prejsť ku žalobcovi ako novému dodávateľovi energií, a to tým, že slobodne a dobrovoľne uzatvoril novú zmluvu o dodávke plynu alebo elektriny so žalobcom a udelil plnomocenstvo na zabezpečenie zmeny dodávateľa zo žalovaného na žalobcu. Podľa okresného súdu samotná skutočnosť, že odberateľ svoje rozhodnutie zmeniť dodávateľa energií učinil skôr, ako mal možnosť oboznámiť sa so zmenou ceny alebo obchodných podmienok, a teda v danom čase nevedel, či sa cena elektriny v jeho neprospech zmení alebo či zmena obchodných podmienok jeho postavenie zhorší, neznamená, že jeho vôľa nebola rešpektovaná a žalobca pri jeho zastupovaní pri výpovedi zmlúv na základe plnomocenstva konal v rozpore s jeho záujmom. Zdôraznil, že výpoveď zmlúv o dodávke energií odberateľ nemusí podať len v prípade zmeny ceny alebo obchodných podmienok v jeho neprospech, motiváciou k zmene dodávateľa energií môže byť celý rad iných dôvodov.

9. Konajúci súd ďalej uviedol, že v čase, keď už boli známe nové ceny elektriny a nové obchodné podmienky plynu, mal každý odberateľ dostatočný časový priestor na zhodnotenie, či zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalovaným alebo dodávateľa zmení, mal možnosť plnú moc udelenú žalobcovi na zmenu dodávateľa vypovedať. Súd za rozhodujúci deň pre počítanie lehoty týkajúcej sa včasnosti podania výpovedí zmlúv o dodávke elektriny považoval deň účinnosti zmeny ceny elektriny (01.01.2014), ktorý sa do 15 dňovej lehoty nezarátava, a preto prvým dňom pre počítanie lehoty bol deň 31.12.2013, pri spätnom počítaní tak posledný deň na podanie výpovedí pripadol na 17.12.2013. V tento deň žalobca doručil výpovede zmlúv o dodávke elektriny a bola tak splnená podmienka pre bezodplatné vypovedanie zmluvy o dodávke elektriny v súlade s § 17 ods. 4 zákona o energetike. Ohľadom včasnosti podania výpovedí zmlúv o dodávke plynu súd ako rozhodujúci deň pre počítanie lehoty určil 18.01.2014, nakoľko žalovaný mal na svojom webovom sídle zverejnené, že obchodné podmienky - plyn sú platné od 18.12.2013 a účinné od 18.01.2014. Pri spätnom počítaní posledný deň na podanie výpovedí pripadol na 03.01.2014, v tento deň žalobca doručil výpovede zmlúv o dodávke plynu a u odberateľov plynu tak bola splnená podmienka pre bezodplatné vypovedanie zmluvy o dodávke elektriny v súlade s § 17 ods. 4 zákona o energetike.

10. Na základe vyššie uvedeného okresný súd konštatoval, že námietky žalovaného voči zmene dodávateľa boli podané neoprávnene, nakoľko tak k zmluvám o dodávke elektriny, ako aj k zmluvám o dodávke plynu boli riadne a včas doručené výpovede, a z tohto dôvodu skončila platnosť týchto zmlúv. Uviedol, že neoprávneným zmarením zmeny dodávateľa elektriny a plynu v zmysle uzavretých zmlúv o dodávke elektriny a plynu došlo k situácii, kedy sa z riadne uzatvorených zmlúv o dodávke elektriny a plynu nemohlo začať plniť, a preto ich uzatvorenie stratilo pre žalobcu opodstatnenie a v príčinnej súvislosti s neoprávnene podanými námietkami proti zmene dodávateľa žalobcovi vznikla škoda, za ktorú žalovaný zodpovedá v zmysle § 17 ods. 11 zákona o energetike. Súd nevykonal dokazovanie vypočítaním každého jedného z dotknutých odberateľov, či súhlasili alebo nesúhlasili so zmenou ceny elektriny alebo zmenou obchodných podmienok, nakoľko takéto dokazovanie by nebolo hospodárne, účelné a nesmerovalo by vzhľadom na právny názor súdu k inému rozhodnutiu vo veci.

11. Na odvolanie žalobcu, Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd napadnutým rozsudkom zo dňa 19.09.2019, č. k. 4Cob/80/2018-630 potvrdil medzitémny rozsudok okresného súdu s tým, že žalobca má proti žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Posledným výrokom návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol.

12. Odvolací súd zdôraznil, že jeho úlohou bolo v prvom rade posúdiť, či v prejednávanej veci súd prvej inštancie úplne zistil skutkový stav, či na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a či napadnuté rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti preskúmal email zo dňa 09.01.2014, (č. l. 46 spisu), list žalovaného zo dňa 04.04.2014 adresovaný žalobcovi (č. l. 53-55 spisu), rozhodnutie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví zo dňa 30.12.2014 č. 0055/2014/K, ktorými sa preukazovalo podanie námietok žalovaným.

13. Ohľadom argumentácie žalovaného, že odberatelia v čase podpisu žalobcovi udelených plnomocenstiev na ich zastupovanie pri zmene dodávateľa nemohli vyjadriť nesúhlas s akoukoľvek zmenou v súlade s § 17 ods. 4 zákona o energetike, nakoľko zmena ceny či obchodných podmienok u žalovaného nastala až po podpise týchto plnomocenstiev, sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 39. odôvodnenia rozsudku, v ktorom súd poukázal na skutočnosť, že bezplatná zmena dodávateľa energií za trvania zmluvy o dodávke energií s iným dodávateľom bola možná len pri existencii zákonom predpokladaných dôvodov výpovede zmlúv o dodávke energie, a to zmene ceny a zmene obchodných podmienok dodávateľa, preto je prirodzené, že ak chcel odberateľ takýmto spôsobom svojho dodávateľa zmeniť, musel počkať na to, kým pôvodný odberateľ cenu komodít alebo obchodné podmienky zmení.

14. Odvolací súd zdôraznil, že v čase, keď už boli známe nové ceny elektriny a nové obchodné podmienky týkajúce sa plynu zo strany žalovaného, každý z odberateľov mal dostatočný časový úsek na to, aby zhodnotil, či zotrvá v zmluvnom vzťahu s pôvodným dodávateľom (žalovaným) alebo dodávateľa zmení. V prípade, ak odberateľ dospel k záveru, že jeho vôľou je zotrvať v právnom vzťahu s pôvodným dodávateľom, mal možnosť plnomocenstvo udelené žalobcovi na zmenu dodávateľa vypovedať. Keďže takáto situácia v prejednávanej veci nenastala, argumentáciu žalovaného ohľadom nerešpektovania vôle odberateľov energií a rozporu záujmov odberateľov energií so záujmami žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Vo zvyšku odvolací súd odkázal na bod 39. odôvodnenia rozsudku okresného súdu, kde sa tento s uvedenou argumentáciou žalovaného bližšie zaoberal a dostatočným spôsobom vysporiadal.

15. K tvrdeniu žalovaného, že súd prvej inštancie nevykonával potrebné dôkazy, keď ani na základe predloženého návrhu žalovaného nevykonával dokazovanie vypočutím odberateľov, odvolací súd uviedol, že podľa čl. 17 C. s. p. súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, zároveň podľa § 185 ods. 1 C. s. p. rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

16. Odvolací súd sa stotožnil s názorom konajúceho súdu, že navrhované dokazovanie by nebolo hospodárne a účelné a nesmerovalo by ani vzhľadom na právny názor súdu k inému rozhodnutiu vo veci. Mal za to, že súd prvej inštancie nevykonaním dokazovania výsluchom dotknutých odberateľov žiadnym spôsobom nepochybil, pretože nebol povinný vykonať všetky navrhované dôkazy a zároveň dostatočným spôsobom zdôvodnil, prečo dokazovanie výsluchom odberateľov nevykonával. Skutkový stav bol v danom prípade podľa odvolacieho súdu dostatočným spôsobom zistený na to, aby mohol súd vo veci rozhodnúť o existencii nároku žalobcu na náhradu škody.

17. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalovaný sa nesprávne domnieva, že splnomocnenie udelené žalobcovi dotknutými odberateľmi na výpoveď zmluvy o dodávke plynu malo formu dohody o plnomocnenstve, ako dvojstranný právny úkon (zmluva), nakoľko v danom prípade išlo o splnomocnenie predstavujúce jednostranný právny úkon (§ 31 OZ), ktorým splnomocniteľ (odberateľ) splnomocnil splnomocnenca (žalobcu, t. j. dodávateľa) na všetky právne úkony spojené s vykonaním ukončenia zmluvy o dodávke energií uzavretých medzi odberateľmi a žalovaným. Z dôvodu, že v danom prípade splnomocnenie žalobcu bolo uskutočnené na základe jednostranného právneho úkonu odberateľa, a teda nešlo o zmluvu, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú celú ďalšiu argumentáciu žalovaného ohľadom neprijateľnej podmienky, nakoľko táto by v zmysle § 52 a nasl. OZ mohla existovať len v spotrebiteľskej zmluve, t. j. v dvojstrannom právnom úkone, čo v danom prípade nebolo splnené.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že žalovaný nesie zodpovednosť za škodu, ktorá žalobcovi vznikla tým, že neoprávnene podal námietky proti zmene dodávateľa elektriny a plynu. Odvolací súd preto súhlasil s jeho záverom, že vykonaným dokazovaním žalobca preukázal, že námietky žalovaného voči zmene dodávateľa boli podané neoprávnene, nakoľko tak k zmluvám o dodávke elektriny ako aj k zmluvám o dodávke plynu boli riadne a včas doručené výpovede, a z tohto dôvodu skončila platnosť týchto zmlúv a v príčinnej súvislosti s

neoprávnene podanými námietkami proti zmene dodávateľa tak žalobcovi vznikla škoda, za ktorú žalovaný zodpovedá v zmysle § 17 od. 11 zákona o energetike.

19. K návrhu žalovaného na prerušenie konania a podanie prejudiciálnych otázok odvolací súd zdôraznil, že v danom prípade žalovaným navrhované predbežné otázky považoval za zjavne neopodstatnené a irelevantné, a to aj vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu, pričom ich prejudiciálne zodpovedanie nemá reálny dosah na prebiehajúce konanie. Odvolací súd nepovažoval za potrebné predložiť žalovaným navrhované predbežné otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, na to aby mohol rozhodnúť vo veci samej.

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s § 396 ods.1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

21. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 651 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f/ C. s. p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ako aj ustanovením § 420 písm. e/ C. s. p., podľa ktorého mal v konaní rozhodovať vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

22. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) v dovolaní uviedol, že konajúce súdy nesprávne vyložili § 17 ods. 4 zákona o energetike, pretože samotná zmena ceny alebo obchodných podmienok nestačí, na vypovedanie je potrebný aj prejav vôle odberateľov. Napokon iniciácia zmeny dodávateľa bola v danom prípade vykonaná skôr, ako sa samotní spotrebitelia mohli rozhodnúť, či je zmena ceny alebo obchodných podmienok výhodná alebo nie. V tejto súvislosti poukázal dovolateľ na Smernicu 2009/73/ES, Smernicu 2009/72/ES a Smernicu 93/13/EHS s tým, že od spotrebiteľa nie je možné žiadať aktívny úkon za účelom odvrátenia účinkov výpovede, ak je výpoveď priamo zo zákona podmienená vyjadrením nesúhlasu so zmenou ceny alebo obchodných podmienok najmä ak avizované ceny žalovaného boli pre spotrebiteľa výhodnejšie, než ceny žalobcu. Preto je dovolateľ názoru, že interpretácia plnomocnenstiev nereflektujú na skutočnosť, že zmluvu o (združenej) dodávke elektriny a plynu možno v zmysle smerníc a zákona o energetike vypovedať až potom, ako je zákazník dostatočne informovaný o zmene ceny alebo obchodných podmienok.

23. Žalovaný je preto toho názoru, že aj splnomocnenie na vypovedanie zmluvy s doterajším dodávateľom elektriny alebo plynu možno udeliť alebo reálne uplatniť až potom, ako bude dotknutým spotrebiteľom umožnené oboznámiť sa s obsahom zmeny ceny alebo obchodných podmienok u doterajšieho dodávateľa a vyjadriť svoj súhlas či nesúhlas. V opačnom prípade pôjde podľa dovolateľa o značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tejto dohody, a to na škodu spotrebiteľa.

24. Dovolateľ zároveň uviedol, že konajúci súd nevykonal potrebné dôkazy ním navrhnuté, resp. nevypočul ani jedného odberateľa za účelom zistenia jeho skutočnej vôle, či súhlasí alebo nie so zmenou ceny alebo obchodných podmienok, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

25. Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. e/ C. s. p. odôvodňuje dovolateľ tým, že odvolací súd jeho podnet na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ a návrh na prerušenie konania do jeho rozhodnutia, zamietol. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na ním položené otázky a príslušnú právnu úpravu, ktorými ustanoveniami dospel k záveru, že nepredloženie veci Súdnemu dvoru EÚ môže znamenať odňatie zákonnému sudcovi podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to aj v spojení s čl. 48 ods. 1 Ústavy SR a nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 206/08.

26. V závere podaného dovolania žalovaný predložil dovolaciemu súdu totožné predbežné otázky, ktoré predložil aj odvolaciemu súdu s tým, že o tomto jeho návrhu malo byť rozhodnuté formou uznesenia.

27. Dovolateľ preto žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava II na nové konanie.

28. Žalobca vo vyjadrení uviedol, že podané dovolanie je neopodstatnené a napadnuté rozhodnutia vecne správne, z ktorého dôvodu navrhuje podané dovolanie odmietnuť. Úvodom svojho vyjadrenia žalobca podrobne poukázal na skutkové okolnosti prípadu a zdôraznil, že konanie žalovaného (čo je nosný prvok celého sporu) je spáchaním správneho deliktu nedodržania povinnosti podľa § 17 ods. 11 zákona o energetike, a to v zmysle rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví zo dňa 30.12.2017, č. 0055/2014/K.

29. Podľa názoru žalobcu dovoľateľ v podanom dovolaní neberie do úvahy účel § 17 ods. 4 zákona o energetike a dlhoročnú prax na trhu s energetikou, kedy vôľa odberateľa zmeniť svojho dodávateľa v prípade zmeny ceny alebo obchodných podmienok je obsahovo vyjadrená už v konaní odberateľov, ktorí uzavreli nové zmluvy o dodávke energií s iným dodávateľom (žalobcom) a v následnom udelení plnomocenstiev na zmenu dodávateľa s tým, že na ich základe bude nový dodávateľ v mene odberateľov konať ako ich zástupca v čase, keď nastanú zákonom predpokladané skutočnosti umožňujúce zmenu dodávateľa. Žalobca dal do pozornosti, že zákon o energetike (ako ani iný všeobecne záväzný predpis) výslovne neustanovuje pravidlo, že plnomocenstvo na podanie výpovede pôvodnej zmluvy o dodávke energií musí byť udelené až po zverejnení zmeny ceny alebo obchodných podmienok pôvodného dodávateľa. Z uvedeného dôvodu je žalobca toho názoru, že je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia pri právnom posúdení otázky platnosti prejavu vôle odberateľov zmeniť dodávateľa, správne a v použitej argumentácii vyčerpávajúce.

30. Ďalej žalobca k dovolacej námietke neplatnosti plnomocenstiev pre údajný konflikt záujmov splnomocniteľa a splnomocnenca uviedol, že záujmom dodávateľa je začatie dodávky plynu odberateľovi v zmysle uzatvorenej novej zmluvy o dodávke energií. Záujmom oboch strán je pri zmene dodávateľa rovnaký. Aj v tejto časti považuje žalobca napadnuté rozhodnutie za riadne odôvodnené a vzhľadom na správnosť právnych úvah súdu nebolo potrebné vykonať navrhované dôkazy predložené žalovaným.

31. Záverom žalobca uviedol, že nesúhlasí s podaním návrhu na začatie prejudiciálneho konania z dôvodu, že právo Európskej únie neupravuje problematiku odberateľa energií na základe plnomocenstva, avšak v prípade vyhovenia takémuto návrhu žalobca navrhol zmenu znenia formulovaných otázok.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

33. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

34. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

35. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný

opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

36. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

37. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

38. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C. s. p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020).

39. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. a § 420 písm. e/ C. s. p.

40. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že odvolací súd nesprávne posúdil plnomocenstvá uzavreté medzi dodávateľom (žalobcom) a odberateľmi, pričom sa nevykonali ním navrhované dôkazy, kedy nevypočul ani jedného z odberateľov za účelom zistenia jeho skutočného prejavu vôle o dodávke energií (podľa výhodnejšej avizovanej ceny). Týmto podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p., kedy konajúci súd nedostatočne odôvodnil svoj postup, čím je napadnuté rozhodnutie navyše nepreskúmateľné. Takýto postup súdu predstavuje podľa dovolateľa vážne porušenie jeho práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

41. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

42. Za vadu procesného charakteru považuje dovolateľ takú, kedy konajúci súd nemal vykonať potrebné dôkazy ním navrhnuté, resp. nevypočul ani jedného odberateľa za účelom zistenia jeho skutočnej vôle, či

súhlasí alebo nie so zmenou ceny alebo obchodných podmienok. Nesprávne dokazovanie sa má týkať aj záverov, že žalovaný neoprávnene podal námietky proti zmene dodávateľa elektriny a plynu. Takéto nesprávne procesné postupy považuje dovolateľ za hrubé procesné pochybenia.

43. Dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O. s. p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ O. s. p. Pre tento záver svedčí aj § 243a ods. 2 druhá veta . s. p., ktorý upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 07.11.2013, sp. zn. 5Cdo/275/2013). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

44. Podľa § 185 ods. 1 C. s. p. súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 C. s. p.).

45. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 C. s. p.).

46. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 C. s. p.).

47. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúma správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 C. s. p.).

48. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Nesprávne hodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Ak aj súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá.

49. Procesný nedostatok týkajúci sa dokazovania žalovaný tvrdil aj v odvolaní, kedy odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie nevykonaním dokazovania výsluchom dotknutých odberateľov žiadnym spôsobom nepochybil, pretože nebol povinný vykonať všetky navrhované dôkazy a zároveň dostatočným spôsobom zdôvodnil, prečo dokazovanie výsluchom odberateľov nevykoná.

50. Nesprávne dokazovanie ohľadom záverov, že „žalovaný neoprávnene podal námietky proti zmene dodávateľa elektriny a plynu“, odvolací súd taktiež v konaní nevzhladol, nakoľko k zmluvám o dodávke elektriny, ako aj k zmluvám o dodávke plynu boli riadne a včas doručené výpovede, z ktorého dôvodu skončila platnosť týchto zmlúv a v príčinnej súvislosti s neoprávnene podanými námietkami vznikla aj podľa odvolacieho súdu žalobcovi škoda, ktorá bola konštatovaná medzitimným rozsudkom.

51. K dovolacej námietke nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia dovolací súd uvádza, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na

spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

52. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

53. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní.

54. Zároveň dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005 z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní.

55. Dovolací súd dospel k názoru, že v posudzovanej veci odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie sú nedostatočné a nepreskúmateľné, pretože ako celok spĺňajú parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia.

56. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi tým, že znemožnil zmenu dodávateľa energií, ku ktorému došlo podaním neoprávnených námietok proti zmene dodávateľa energií. Uviedol, že žalovaný sa dopustil neoprávneného zásahu do práva dotknutých odberateľov na slobodnú voľbu svojho dodávateľa energií a práva žalobcu na získanie nových odberateľov a z tohto dôvodu nesie osobitnú zodpovednosť za škodu v zmysle § 17 ods. 11 zákona o energetike.

57. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Krajský súd v Bratislave zdôraznil, že žalovaný sa nesprávne domnieva, že splnomocnenie udelené žalobcovi dotknutými odberateľmi na výpoveď zmluvy o dodávke plynu malo formu dohody o plnomocenstve, ako dvojstranný právny úkon (zmluva), nakoľko v danom prípade išlo o splnomocnenie predstavujúce jednostranný právny úkon (§ 31 OZ), ktorým splnomocniteľ (odberateľ) splnomocnenca (žalobcu, t.j. dodávateľa) na všetky právne úkony spojené s vykonaním ukončenia zmluvy o dodávke energií uzavretých medzi odberateľmi a žalovaným. Odvolací súd konštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu skutkových a právnych záverov.

58. Podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, žalobca mal možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobil. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s právnym názorom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo zmätočnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

59. Dovolací súd preto konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

60. Dovolateľ v podanom dovolaní ďalej poukázal na skutočnosť, že nepredloženie veci Súdnemu dvoru EÚ môže znamenať odňatie zákonnému sudcovi podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to aj v spojení s čl. 48

ods. 1 Ústavy SR a nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 206/08. Táto skutočnosť podľa názoru dovolateľa zakladá prípustnosť jeho dovolania aj podľa § 420 písm. e/ C. s. p., podľa ktorého mal v konaní rozhodovať vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

61. V prvom rade dovolací súd uvádza, že v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. Podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanovia zákony, ktorými sú, okrem iného, aj Civilný sporový poriadok, Civilný mimosporový poriadok a Správny súdny poriadok.

62. Ustanovenie § 3 C. s. p. určuje, že súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány s tým, že sústavu súdov Slovenskej republiky tvoria a) okresné súdy; b) krajské súdy; c) Najvyšší správny súd Slovenskej republiky; d) Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako aj Špecializovaný trestný súd (§ 5 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

63. Zloženie súdu upravujú § 44 až 48 C. s. p. Na okresnom súde koná a rozhoduje sudca. Na krajskom súde koná a rozhoduje senát. Na najvyššom súde koná a rozhoduje senát alebo veľký senát. V rozsahu ustanovenom Civilným sporovým poriadkom a osobitným predpisom vykonáva úkony súdu, koná a rozhoduje aj súdny úradník.

64. Vylúčenie sudcu upravujú § 49a nasl. C. s. p. sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezáujatosti. Vylúčený je aj sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

65. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení je zřejmé, že Civilný sporový poriadok upravuje okrem iného postup vnútroštátneho súdu a v konaní pred súdom Slovenskej republiky nekoná sudca Súdneho dvora Európskej únie. Extenzívny výklad podaný dovolateľom, kedy by nepredloženie veci Súdnemu dvoru EÚ mohlo znamenať odňatie zákonnému - komunitárnemu sudcovi, nie je možné vyvodit' ani z ustálenej súdnej praxe, podľa ktorej „Účastník konania podľa zákonnej úpravy nemá nárok na to, aby vnútroštátny súd prerušil konanie a predložil prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (rozhodnutie Ústavného súdu SR, IV. ÚS 206/2008).“

66. Predmetná námietka týkajúca sa výlučne fakultatívneho konania na súde Súdneho dvora Európskej únie, týmto nemôže byť predmetom meritórneho dovolacieho prieskumu. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z ustanovenia § 420 písm. e/ C. s. p. nevyplýva.

67. Dovolací súd ďalej uvádza, že podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

68. Právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje

alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C. s. p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

69. Dovolací súd preskúmaním obsahu dovolania konštatuje, že v ňom dovolateľ ako jeden z argumentov, ktorým vyvodzuje odňatie možnosti konať pred súdom uvádza, že konajúce súdy nesprávne vyložili § 17 ods. 4 zákona o energetike, pretože samotná zmena ceny alebo obchodných podmienok nestačí, na vypovedanie je potrebný aj prejav vôle odberateľov. S tým, že iniciácia zmeny dodávateľa bola v danom prípade vykonaná skôr, ako sa samotní spotrebitelia mohli rozhodnúť, či je zmena ceny alebo obchodných podmienok výhodná alebo nie.

70. Dovolací súd prioritne uvádza, že nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, pretože nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C. s. p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020). V prejednávanom prípade však dovolateľ nevymedzil prípustnosť podaného dovolania ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p., ale len ustanovením § 420 písm. e/, f/ C. s. p., napriek tomu dovolací súd z obsahu dovolania vyvedeného nesprávneho právneho posúdenia veci konštatuje, že polemika dovolateľa špecifikovaná v bodoch 22. až 24. tohto rozhodnutia sa viaže na skutkové závery súdov nižšej inštancie a vlastného chápania skutkových zistení dovolateľom, ktorá však predstavuje skutkovú (a nie právnu) rovinu daného sporu, ktorá nemôže založiť prípustnosť dovolania v rozhodovanej veci. Tento záver vyplýva aj zo skutočnosti, že otázka vypovedania zmluvy o dodávke energií, resp. zmeny dodávateľa energií na základe plnomocenstva udeleným odberateľmi môže byť predmetom len konkrétneho jedného sporového konania, z čoho je zrejmé, že takáto otázka nemôže byť predmetom skoršej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z tohto dôvodu, nemôže dovolací súd uskutočniť meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

71. Dovolací súd taktiež konštatuje, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach viď aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotráva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

72. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

73. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že aj keby pripustil právnu otázku podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. vydedukovanú z obsahu podaného dovolania týkajúcu sa výkladu ustanovenia § 17 ods. 4 zákona o energetike, táto pre spor nie je kľúčovou, lebo základ napadnutého medzitémneho rozsudku bol v zistení, či námietky žalovaného voči zmene dodávateľa boli podané oprávnené alebo nie. Konajúce súdy dospeli k záveru, že v súvislosti s neoprávnené podanými námietkami žalovaného proti zmene dodávateľa vznikla žalobcovi škoda, za ktorú zodpovedá žalovaný podľa § 17 ods. 11 zákona o energetike (a nie § 17 ods. 4). Ani z uvedeného dôvodu nemohol dovolací súd pristúpiť k dovolaciemu prieskumu dovolateľom namietanému nesprávne vykladu ustanovenia § 17 ods. 4 zákona o energetike.

74. Dovolací súd zároveň dodáva, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., nemožno považovať argumenty žalovaného uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmá

v zásade len jeho nespokojnosť s vyvodením skutkových zistení a záverov konajúcich súdov. Samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či nesúhlas s právnymi závermi konajúcich súdov a kritika ich prístupov zvolených pri právnom posudzovaní vecí, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C. s. p., resp. § 432 ods. 2 C. s. p.

75. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného vyvodená podľa § 420 písm. e/, f/ C. s. p., nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p., odmietol.

76. K návrhu žalovaného na prerušenie dovolacieho konania a podanie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie dovolací súd uvádza, že podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú a) výkladu zmlúv, b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr únie. Povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor Európskej únie o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke, ktorá je zakotvená v druhej vete článku 267 ZFEÚ nemožno vykladať absolútne, t. j. že vnútroštátny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Predpokladom povinnosti začať konanie o predbežnej otázke týkajúcej sa výkladu komunitárneho práva je v zmysle ustálenej judikatúry Súdného dvora predovšetkým skutočnosť, či otázka komunitárneho práva týkajúca sa platnosti alebo výkladu únievého práva je pre riešenie daného prípadu relevantná. Dovolací súd zhodne s odvolacím súdom konštatuje, že v prejednávanom spore žalovaným navrhované predbežné otázky sú neopodstatnené, pretože ich prejudiciálne zodpovedanie nemá reálny dosah na prebiehajúce konanie s akcentom aj na skutočnosť, že Súdny dvor Európskej únie nie je oprávnený uplatniť právne predpisy únie na konkrétny prípad, ale môže sa iba vyjadriť k výkladu zmluvy a aktov prijatých inštitúciami únie. Z uvedených dôvodov dovolací súd návrh žalovaného na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

77. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. s dôrazom na skutočnosť, že žalobca nepožiadaval o náhradu trov dovolacieho konania.

78. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.